

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Daniel Hrčka

Téma a rozsah práce: Recent Trends in Fair and Equitable Treatment in Investment Arbitration (88 s.)

Datum odevzdání práce: červen 2015

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Daniel Hrčka se ve své diplomové práci zabývá konceptem, který je součástí hmotněprávní úpravy téměř každé dvoustranné dohody o ochraně investic. Přesto, že jde o velmi frekventovanou otázku, přetrvávají různé názory na to, co je vlastně obsahem konceptu spravedlivého a rovného zacházení, zda jde o samostatný koncept, zda je jeho součástí i koncept legitimního očekávání a v neposlední řadě i to, co je vlastně jeho obsahem. Ani vágní dikce mezinárodních smluv, ani mnohdy zcela odlišné posuzování standardu FET rozhodčími tribunály příliš nepřispívá k právní jistotě a důvěře v systém ochrany investorů. založený zejména na dvoustranných smlouvách na ochranu investic. Shrnuto, téma práce je opravdu nadmíru aktuální a poskytuje celou řadu zajímavých obecných i dílčích pohledů na obsah legitimního očekávání a FET, podpořených analýzou zásadních rozhodčích nálezů a přehledem platné mezinárodně právní úpravy.

Jak uvádí autor, práce:

“V oblasti investiční arbitráže neexistuje v dvoustranných smlouvách o ochraně investic kontroverznější a zároveň investory častěji žalovaný standard ochrany než standard spravedlivého a rovného zacházení (FET). Obě tyto vlastnosti spolu přitom úzce souvisí. Vágní formulace standardu obsahující odkaz na neurčitý pojem spravedlnosti vede ke značné právní nejistotě ohledně obsahu FET. Zároveň však umožňuje díky snadné adaptabilitě na různé skutkové okolnosti zaplňovat mezery zanechané ostatními, rigidnějšími standardy ochrany.

K výše zmíněné nejistotě přispívá i roztržštěná úprava znění standard v jednotlivých investičních smlouvách, v níž se zrcadlí imanentní spor, zda FET je standardem autonomním, či se jeho obsah pouze rovná minimálnímu standardu zacházení dle mezinárodního obyčejového práva. Na základě standardních i doplňkových metod právní interpretace je třeba se klonit k extenzivnímu výkladu FET.

Ve snaze dosáhnout určité rovnováhy mezi zájmy investora získat maximální ochranu a právem státu upravovat regulačními opatřeními své domácí záležitosti je možné z hodnot koncepce rule of law a z teorie morálky a legality právního filosofa Lona Fullera vyabstrahovat určité principy. Ačkoliv se nezabývají přímo obsahem práva a jedná se spíše o formální požadavky spravedlnosti, jejich důsledné dodržování může význačně napomoci spravedlivému obsahu norem. Tyto principy poté tribunálům při aplikaci standardu na konkrétní případ usnadní jeho posouzení. Na základě požadavků rozumnosti, konzistentnosti a transparentnosti zkoumaných opatření lze ve spojení s prvky spravedlivého procesu posoudit, zda jsou nároky investora ospravedlněné.

Nakonec se tyto principy hypoteticky aplikují na otázku porušení standardu FET ve vztahu k restrukturalizaci státního dluhu provedeného v Argentině na počátku tohoto tisíciletí. “

2. Struktura a obsah práce

Diplomová práce je rozdělena do čtyř částí, Jádro práce představuje druhá, třetí a čtvrtá část. Jednotlivé kapitoly Stávající podoba FET, FET a mezinárodní obyčejové právo, hledání právní jistoty – teoretický základ FET a jeho obsah, stávající trend v pohledu na FET ilustrovaný na restrukturalizace argentinského dluhu jsou dále členěny na další subkapitoly, v nichž se autor vyrovnává s dílčími otázkami zvoleného tématu. Práce má logickou strukturu a diplomant se jí striktně drží. Analýza je zakončena přehledným závěrem, ve kterém autor syntetizuje své poznatky.

2. Náročnost tématu:

Zpracování práce vyžadovalo důkladnou analýzu relevantní mezinárodní právní úpravy a rozhodovací praxe. Autor prokázal, že se seznámil s relevantními primárními i sekundárními informačními zdroji. Téma práce je proto možno považovat za náročné a způsob zpracování jen svědčí o tom, že autor přistoupil ke zpracování tématu velmi svědomitě. Traktovanou materii se diplomantovi podařilo analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech.

3. Hodnocení práce:

Předložená práce je systematicky členěna, autor se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na slušné úrovni, která zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací. Při zpracování vycházel diplomant z poměrně značného množství

primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Práci lze považovat za velmi dobře zpracovanou, na stylu zpracování je patrné zaujetí, s nímž byla diplomová práce napsána.

4. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Jak je uvedeno již výše, práce je po formální i obsahové stránce zpracována velmi solidně. Žádné zvláštní připomínky k ní nelze mít, s ohledem na doporučený rozsah diplomových prací postihuje to, co mohlo být rozumně od diplomové práce očekáváno.

K obhajobě bych rád požádal zodpovězení otázky:

Lze říci, že se z praxe států začíná formovat jasnější představa o právní regulaci v podobě vzniku obyčejových pravidel mezinárodního práva upravujících obsah FET nebo jde pouze o interpretaci obecných ustanovení obsažených ve smlouvách?

Může být rozhodovací praxe rozhodčích tribunálů považována za natolik konsistentní, že by se mohlo mluvit o precedentu, nebo tento koncept do mezinárodního práva zatím nepatří a o precedentu by se nedalo hovořit ani v případě, že by se rozhodovací praxe ustálila?

5. Doporučení:

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím velmi kladně, doporučuji ji proto k ústní obhajobě.

V Praze dne 8. září 2015

Vladimír Balaš